

Posudek oponenta na diplomovou práci:

Petra Lázníčková: *Způsob emocionálního ovlivnění žáků a ADHD/ADD v rámci edukačního procesu*

Diplomovou práci tvoří 110 stran textu, seznam prostudované, citované a použité literatury, seznam tabulek, seznam grafů, přílohy. Žáci s ADHD/ADD je věčné a vděčné téma. Kolik let se jí věnují odborníci v takové intenzitě, přesto se na druhé straně neustále objevují stížnosti, jak učitelé s těmito žáky komunikovat, neumí žáky podporovat, neumí stimulovat jejich oslabené stránky. Proto každý dobře volený průzkum či studie je přínosem pro pedagogy, rodiče a samotné žáky.

Studie zaměřené na emoce u těchto dětí a žáků nejsou v našich podmínkách příliš časté. Proto považuje volbu studentky k tomuto tématu za odvážné a velmi přínosné. Zejména, pokud je vlastní proces ovlivňování spojen s edukačním procesem.

V klasickém přístupu členění diplomové práce je první část věnována 3 dominantním tématům dané problematice. První kapitola je věnována problematice ADHD. Z mého pohledu často používaný postup (od historie výzkumu, definicí, klasifikací) neumožnil studentce dostatečně podrobně rozebrat oblasti, které jsou významné pro zvolené téma – např. příznaky a projevy, terapie. Druhou kapitolu (1.2) věnovala diplomantka emocím v obecné rovině. Naopak zde se postup od vymezení pojmu emoce, třídění emocí, jejich formy a funkce má své opodstatnění. Čtenář postupuje od obecných informací k specifickým, v kapitole 1.2.4.2. se setkává s propojením obou témat. V souladu se zvoleným tématem je ve třetí kapitole zpracována emoční inteligence a sociální dovednosti. Je s podivem, že v celé kapitole studentka neměla potřebu zabývat se pojmem *sociální dovednosti*, který se nejen objevuje v názvech kapitol a podkapitol, ale dále s ním operují v praktické části. Pojem je charakterizován až v kapitole 1.3.2 – věnované způsobům rozvoje ..... Občas dochází k diskrepanci mezi názvem kapitoly a jejím obsahem. Podrobná charakteristika programu PATHS umožní podrobnou, ale ucelenou představu tohoto studijního plánu. Proto by bylo přínosné pro práci jasnější a strukturovaná informace o aktuální formě organizace tohoto programu (četnost v týdnu, celkový rozsah, počet dětí ve skupině, tvorba skupiny atd.) zejména vazbu na edukační proces, pokud není zaveden samostatný předmět. Jak je ošetřeno buď navýšení hodin výuky či na úkor kterých předmětů jde vytvoření tohoto programu? V praktické části se studentka zabývá zhodnocením efektivity výuky sociálních dovedností u specifické skupiny žáků. Studentka sice podrobně charakterizuje zařízení, ve kterém probíhalo šetření a skupinu žáků, kteří vyplnili dotazník. Z uváděné charakteristiky lze odvodit, že dotazník nebyl anonymní, protože by jinak nemohla zajistit informace uvedené na s. 69. Diplomantka popisuje dotazníkovou formu šetření, ale z textu nevyplývá, s jakým časovým odstupem bylo realizováno 1. a 2. šetření, že vůbec bylo realizováno 2. šetření (informace uvedené v závěru na s. 108 nepovažuji za dostatečné). Je také s podivem, že u této skupiny dětí odpověděl na druhé šetření stejný počet dětí a stejní respondenti jako při šetření prvním. Není jasné, zda žáci na druhém stupni mají za sebou větší objem hodin výuky sociálních dovedností. Je také otázkou, zda bylo vhodné zařadit žáky s „jinou dg.“ – např. autismem do souboru. Zpracování dotazníku z hlediska kvantitativního i kvalitativního ukazuje na dobrou orientovanost studentky v problematice a reprezentuje dovednost zpracovat a analyzovat získaná data. U dotazníku B je sporné, o čem vypovídají data za celou školu – neboť nejsou k dispozici potřebné údaje o rozsahu odučených hodin, procentu absence dětí v tomto programu.

S poznatky uvedenými závěru lze jenom souhlasit. Tak pozitivní posun je pro organizátory příjemný, ale efekt působení programu by bylo vhodné zhodnotit ještě dalšími/jinými formami a s časovým odstupem.

Po formální stránce není uvedena literatura (s. 59) Weiss & Hechtmann v seznamu literatury. Diplomová práce splňuje požadavky na ni kladené.

Hodnocení: výborně

4. 1. 2007